

Podatkowe fair play

1. Interpretacje i orzeczenia

1.1 Ustawa o podatku od towarów i usług

- 1.1.1. Zwolnienie z VAT usług związanych z Pracowniczymi Planami Kapitałowymi – wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 11 stycznia 2022 r., sygn. akt III SA/Wa 956/21 2
- 1.1.2. Odliczanie VAT od zaliczki na dostawę z późniejszą rezygnacją ze zwolnienia w podatku VAT – wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 14 stycznia 2022 r. sygn. akt I SA/Bk 550/21 3

1.2 Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych

- 1.2.1. Spłata na rzecz byłego małżonka jego udziału w nieruchomości jako podstawa zastosowania tzw. ulgi mieszkaniowej - wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 18 stycznia 2022 r. sygn. akt I SA/Kr 1408/21 3
- 1.2.2. Wina, a obowiązek podatkowy na gruncie podatku dochodowego od osób fizycznych - wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 13 stycznia 2022 r. sygn. akt I SA/Gl 490/21 4

1.3 Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych

- 1.3.1. Opodatkowanie od niezrealizowanych zysków exit tax – wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 stycznia 2022 r. sygn. akt II FSK 12/21 5
- 1.3.2. Wartość niespłaconej pożyczki w przypadku likwidacji, a przychód podatkowy - interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 7 stycznia 2022 r. 0111-KDIB1-1.4010.546.2021.1.SG. 6

2. Objasnienia podatkowe z 20 stycznia 2022 r. na temat obowiązujących w 2022 r. zasad poboru i przekazywania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy

7

3. Zmiany legislacyjne

7

1. Interpretacje i orzeczenia

1.1

Ustawa o podatku od towarów i usług

1.1.1

Zwolnienie z VAT usług związanych z Pracowniczymi Planami Kapitałowymi – wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 11 stycznia 2022 r., sygn. akt III SA/Wa 956/21

Sprawa dotyczyła wydania interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego. Wnioskodawca wskazał, że jest bankiem krajowym prowadzącym działalność na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1896 z późn. zm.). Bank jest zarejestrowanym, czynnym podatnikiem VAT, należącym do Grupy Kapitałowej. Grupa Kapitałowa składa się z instytucji finansowych i niefinansowych, skupionych wokół Banku uniwersalnego i oferuje wszystkie dostępne w Polsce usługi finansowe dla klientów indywidualnych i instytucjonalnych. Działalność Banku podlega nadzorowi państwowego organu nad rynkiem finansowym, jakim jest Komisja Nadzoru Finansowego.

Bank podjął współpracę z jednym z Towarzystw w zakresie pośrednictwa sprzedaży produktów w postaci Pracowniczych Planów Kapitałowych. Zdaniem Wnioskodawcy środki zgromadzone na rachunku PPK stanowią instrumenty finansowe w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Wnioskodawca zadał pytanie czy usługi pośrednictwa realizowane zgodnie z umową podlegają zwolnieniu od podatku VAT, zgodnie z brzmieniem art. 43 ust. 1 pkt 41 ustawy o VAT. Zdaniem wnioskodawcy tego typu działalność podlega zwolnieniu podatkiem VAT, ze względu na ujęcie systemowe i niemożność dyskryminacji i nierównego traktowania tożsamyh usług w zakresie pośrednictwa różnych jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

Zdaniem Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej istotą czynności podejmowanych przez Bank będzie wyłącznie pośrednictwo w zawieraniu umów o zarządzanie PPK pomiędzy podmiotami zatrudniającymi a Funduszem, a nie umów o prowadzenie PPK. Nie można więc zgodzić się z twierdzeniem Banku, że wykonywane przez niego czynności stanowią pośrednictwo w świadczeniu usług w zakresie instrumentów finansowych.

Z wydaną interpretacją indywidualną nie zgodził się wnioskodawca i zaskarżył wydaną interpretację do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, który uznał, iż skarga zasługuje na uwzględnienie.

Sąd administracyjny wskazał, że: „(...) nie powinno budzić wątpliwości, że wykładni polskich przepisów odnoszących się do zwolnień podatkowych, w tym w szczególności w zakresie zwolnienia dotyczącego usług o charakterze finansowym, należy dokonywać z uwzględnieniem zasad wykładni prawa wspólnotowego, w tym przede wszystkim z uwzględnieniem zasad i tez wynikających bezpośrednio z bardzo bogatego orzecznictwa TSUE w tym zakresie. Na ich podstawie można zauważyć, że w zakresie, w jakim przepisy odnoszące się do zwolnień podatkowych stanowią wyjątki od zasady ogólnej, zgodnie z którą podatek VAT pobiera się od każdej usługi świadczonej odpłatnie przez podatnika, wykładni wspomnianych wyjątków należy dokonywać w sposób ścisły. Wymóg ten nie oznacza jednak, że pojęcia stosowane w celu zdefiniowania zwolnienia muszą być interpretowane w sposób, który czyni je bezskutecznymi. Ich analiza powinna być zgodna przede wszystkim z celem wspomnianych zwolnień i powinna jednocześnie uwzględniać wymogi zasady neutralności tego podatku.”

W konsekwencji powyższego wyroku przyjąć należy w ślad za wskazanym wyrokiem, iż pośrednictwo w zawieraniu umów o zarządzanie PPK jest jednocześnie pośrednictwem w zawieraniu umów o prowadzenie PPK.

1.1.2

Odliczanie VAT od zaliczki na dostawę z późniejszą rezygnacją ze zwolnienia w podatku VAT – wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 14 stycznia 2022 r. sygn. akt I SA/Bk 550/21

Sprawa dotyczyła wydania interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego w zakresie podatku od towarów i usług. Wnioskodawca wskazał, że jest spółką prawa handlowego i zawarła umowę przedwstępną sprzedaży prawa użytkowania wieczystego, stanowiącej własność Skarbu Państwa nieruchomości.

Wnioskodawca wskazał, że zgodnie z zawartą umową przedwstępną, cena sprzedaży prawa użytkowania wieczystego i własności budynków/budowli stanowi określoną kwotę, powiększoną o ewentualną kwotę należnego podatku od towarów i usług. W umowie przewidziano bowiem, że w sytuacji, gdy planowana dostawa będzie podlegała zwolnieniu z opodatkowania podatkiem od towarów i usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT strona umowy złoży oświadczenie o rezygnacji ze wskazanego zwolnienia. Ponadto, kupująca Spółka, zgodnie z postanowieniami umowy przedwstępnej, po jej zawarciu zapłaciła przelewem na rachunek bankowy Sprzedającego tytułem zaliczki określoną w umowie kwotę.

Organ podatkowy zgodził się, że dostawa nieruchomości podlegać będzie dobrowolnemu zwolnieniu z VAT i po dopełnieniu stosownych formalności strony mogą z tego zwolnienia zrezygnować. Przy czym jednak organ podatkowy zakwestionował natomiast stanowisko podatnika w zakresie prawa do odliczenia VAT od zapłaconej zaliczki, bowiem uznał, że wobec braku złożonego oświadczenia stron o rezygnacji ze zwolnienia z VAT przed dniem zapłaty zaliczki, powinna podlegać zwolnieniu z VAT. Co za tym idzie zgodnie z przepisami prawa podatkowego nie można dokonać odliczenia podatku naliczonego od tej zaliczki.

Spółka nie zgodziła się z wydaną interpretacją i zaskarżyła ją do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, który wskazał, że skarga nie okazała się zasadna.

Sąd wskazał przy tym, że podatnik nie ma prawa do odliczenia podatku VAT z faktury dokumentującej otrzymanie przez sprzedającego zaliczki na poczet przyszłej dostawy, jeśli dostawa ta miała miejsce przed złożeniem oświadczenia o rezygnacji ze zwolnienia na podstawie art. 43 ust. 10 ustawy o VAT. Dopóki ta sytuacja będzie istniała, tj. dopóki nie nastąpi skuteczne złożenie oświadczenia o rezygnacji ze zwolnienia, to transakcja sprzedaży nie będzie mogła podlegać opodatkowaniu VAT wg właściwej stawki. Złożenie oświadczenia będzie skutkowało opodatkowaniem zarówno dostawy właściwej jak i zaliczki uiszczony na poczet tej dostawy.

1.2

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych

1.2.1

Splata na rzecz byłego małżonka jego udziału w nieruchomości jako podstawa zastosowania tzw. ulgi mieszkaniowej - wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 18 stycznia 2022 r.. sygn. akt I SA/Kr 1408/21

W jednej ze spraw o wydanie indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej rozstrzygał o wątpliwościach podatnika dotyczącego zastosowania art. 21 ust. 1 pkt. 131 ustawy o PIT.

Zdaniem podatnika (wnioskodawcy) uzyskanie własności lokalu mieszkalnego drogą podziału majątku wspólnego w ten sposób, że własność lokalu mieszkalnego zostanie przyznana wyłącznie Wnioskodawczyni ze spłatą na rzecz jej byłego małżonka, stanowi nabycie (udziału) lokalu mieszkalnego. W związku z powyższym środki pieniężne przeznaczone na spłatę byłego współmałżonka stanowią środki na nabycie (udziału) lokalu mieszkalnego. Tym samym przeznaczenie tych środków pochodzących ze zbycia innej nieruchomości (zbycie następuje przez upływem 5 lat od jej nabycia) spełniają przesłankę "własnych celów mieszkaniowych" i powodują zwolnienie z zapłaty podatku dochodowego od zbycia nieruchomości.

Organ podatkowy uznał stanowisko podatnika za nieprawidłowe wskazując przy tym, że za „wydatek poniesiony na własny cel mieszkaniowy, jakim jest nabycie lokalu mieszkalnego, nie można uznać natomiast spłaty dokonanej na rzecz byłego małżonka w związku z dokonaniem podziału w zamian za " udziału we własności mieszkania, które znajdowało się uprzednio we wspólności majątkowej małżeńskiej. Spłata na rzecz byłego małżonka jest wydatkiem dokonany z tytułu podziału majątku wspólnego w wyniku ustania małżeńskiej wspólności majątkowej, nie jest natomiast wydatkiem na nabycie nieruchomości w rozumieniu art. 21 ust. 25 pkt 1 lit. b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych."

Ze stanowiskiem organu podatkowego nie zgodził się podatnik i zaskarżył wydaną interpretację przepisów prawa podatkowego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie. Sąd administracyjny dokonując kontroli działalności administracji wskazał, że skarga podatnika jest uzasadniona.

Sąd wskazał przy tym, że: „Istota rzeczy w poddanej sądowej kontroli sprawie sprowadza się do kwestii, czy spłata byłego małżonka (jego udziału w dotychczas wspólnym mieszkaniu) spełnia przesłanki określone w art. 21 ust. 25 punkt 1a (nabycie udziału w lokalu) ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych."

Z analizy treści uzasadnienia wyroku wynika, że przeznaczenie środków na spłatę na rzecz byłego małżonka jego udziału w nieruchomości, która znajdowała się uprzednio we wspólności majątkowej małżeńskiej i została przyznana w wyniku rozwodu po 1/2 dla podatnika i jego byłego małżonka, może być uznane za wydatek na własne cele mieszkaniowe umożliwiające skorzystanie ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o PIT.

Wina, a obowiązek podatkowy na gruncie podatku dochodowego od osób fizycznych - wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 13 stycznia 2022 r. sygn. akt I SA/GI 490/21

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w jednej z rozpoznawanych spraw ze skargi podatnika na decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2014 r. odniósł się do kwestii badania winy w zakresie zobowiązania podatkowego z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych.

Podatnik w toku postępowania podatkowego wskazywał, iż organy podatkowe nie wykazały czy podatnik świadomie uczestniczył w działaniach, które doprowadziły do niewykonania zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Organy podatkowe w toku postępowania wskazywały konsekwentnie, iż odpowiedzialność za zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku dochodowego nie jest oparta na zasadzie winy, obowiązek podatkowy ma charakter obiektywny, co wynika z powszechnie obowiązujących przepisów prawa podatkowego i w konsekwencji rolą organu podatkowego nie było badanie stanu świadomości podatnika czy też zawinienia.

Ze stanowiskami organów podatkowych nie zgodził się podatnik zaskarżając decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach.

Sąd administracyjny nie przychylił się do skargi złożonej przez podatnika i oddalił skargę wskazując przy tym, iż: „(...) odpowiedzialność za zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, nie jest oparta na zasadzie winy. W tym przypadku obowiązek podatkowy ma charakter obiektywny, a jego warunki wynikają z treści przepisów prawa podatkowego. Okoliczność, że podatnik podatku dochodowego działa w dobrej lub złej wierze, nie może wpływać na kształt obowiązku podatkowego w tym podatku."

1.3

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych

1.3.1

Opodatkowanie od niezrealizowanych zysków exit tax – wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 stycznia 2022 r. sygn. akt II FSK 12/21

Naczelny Sąd Administracyjny wydał istotny wyrok w zakresie podatku od niezrealizowanych zysków tzw. Exit Tax, stwierdzając przy, że polskie rozwiązania legislacyjne są niezgodne z prawem unijnym w zakresie jakim opodatkowaniu podatkiem Exit Tax podlega majątek prywatny osób fizycznych.

Przedmiotowa sprawa dotyczyła rozstrzygnięcia przyszłej darowizny udziałów/akcji dokonanej przez matkę nieprowadzącą działalności gospodarczej na rzecz syna. Na skutek dokonania tej darowizny Polska straciłaby w całości lub części prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia udziałów/akcji w spółkach, które stanowiłyby przedmiot darowizn.

Podatnik powziął wątpliwość czy przeprowadzenie przedmiotowej transakcji spowoduje powstanie obowiązku podatkowego z tytułu podatku od niezrealizowanych zysków (Exit Tax). Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał, iż transakcja spełnia wszystkie przesłanki pozwalające na przyjęcie, iż podlega opodatkowaniu Exit Tax.

Podatnik nie zgodził się z tym stanowiskiem i zaskarżył indywidualną interpretację przepisów prawa podatkowego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, który uwzględnił skargę podatnika i wskazał, w wyroku z dnia 7 października 2020 r. (sygn. akt I SA/Bd 375/20) że: „podatek od wyjścia nie ma zastosowania w sytuacji dokonania między członkami rodziny darowizny mienia należącego do majątku osobistego darczyńcy.”

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wniósł skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, powielając swoje stanowisko, iż transakcja winna podlegać opodatkowaniu podatkiem od niezrealizowanych zysków.

Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę organu podatkowego, wskazał bowiem, że co do zasady przepisy unijne w zakresie Exit Tax dotyczą osób prawnych, a swoboda państwa winna być ograniczoną wyłącznie do transferu majątku, który jest związany z prowadzeniem działalności gospodarczej. W konsekwencji majątek osobisty podatnika może stać się przedmiotem opodatkowania wówczas gdy dojdzie do zmiany rezydencji podatkowej, nie zaś w razie zawarcia umowy darowizny.

Zauważyć należy, iż powyższe nieprawidłowości w zakresie implementacji przepisów niezrealizowanych zysków były już przedmiotem krytyki. Krajowa Izba Doradców Podatkowych skierowała do Komisji Europejskiej skargę, w której wskazała, iż ustawa implementująca narusza m.in.:

- art. 1 w związku z art. 3 i art. 5 Dyrektywy ATAD przez objęcie exit tax także osób fizycznych (choć regulacje zawarte w dyrektywie ATAD wyznaczają jedynie ogólny, minimalny poziom ochrony przed agresywnym planowaniem podatkowym, nie oznacza to jednak przyzwolenia na wprowadzanie przepisów niezajdujących oparcia w regulacjach dyrektywy);
- art. 49 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej w zakresie, w jakim utrudnia swojemu obywatelowi osiedlenie się w innym państwie członkowskim przez państwo członkowskie pochodzenia (por. wyrok TSUE w sprawie C-251/98);
- art. 49 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej w zakresie, w jakim utrudnia podatnikowi podjęcie działalności gospodarczej na terenie innego państwa członkowskiego (por. wyrok TSUE w sprawach C-269/09 oraz C-371/10);
- art. 5 Traktat o Unii Europejskiej (tj. zasada proporcjonalności) w zakresie, w jakim Rzeczpospolita Polska arbitralnie wykorzystywała posiadane kompetencje i nadużywając klauzul generalnych uzasadniła i wprowadziła ograniczenia swobód rynku wewnętrznego UE.

Sprawa przed Komisją Europejską nie została rozstrzygnięta.

Wartość niespłaconej pożyczki w przypadku likwidacji, a przychód podatkowy - interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 7 stycznia 2022 r. 0111-KDIB1-1.4010.546.2021.1.SG.

Z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej zwrócił się podatnik wskazując na swoje wątpliwości co do tego czy wartość niespłaconych pożyczek, w przypadku gdy nie zostaną one spłacone przed, ani w trakcie postępowania likwidacyjnego Spółki i w związku z tym będą stanowiły niespłacone zobowiązania Spółki na dzień zakończenia postępowania likwidacyjnego i wykreślenia Spółki z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, będą stanowiły dla Spółki przychód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych w rozumieniu art. 12 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o CIT.

Spółka wskazała w treści wniosku, że przeprowadzenie czynności likwidacyjnych może uniemożliwić Spółce spłatę długu z tytułu zaciągniętych pożyczek. W konsekwencji w bilansie likwidacyjnym Spółki na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, po stronie pasywów pozostanie pozycja niespłaconych zobowiązań z tytułu niespłaconych pożyczek.

Wnioskodawca stanął na stanowisku, iż: „(...) wartość niespłaconych pożyczek, w przypadku gdy nie zostaną one spłacone przed, ani w trakcie postępowania likwidacyjnego Spółki i w związku z tym będą stanowiły niespłacone zobowiązania Spółki na dzień zakończenia postępowania likwidacyjnego i wykreślenia Spółki z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, nie będą stanowiły dla Spółki przychodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych w rozumieniu art. 12 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o CIT”.

Podatnik powołał się przy tym na ukształtowaną linię interpretacyjną organów podatkowych wskazując przy tym na liczne interpretacje podatkowe m.in.:

- interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 grudnia 2020 r.,
Znak: 0114-KDIP2-2.4010.289.2020.1.PP,
- interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 18 czerwca 2019 r.,
Znak: 0111-KDIB2-1.4010.183.2019.1.AR,
- interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 19 października 2018 r.,
Znak: 0114-KDIP2-2.4010.394.2018.2.AS,
- interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 15 listopada 2017 r.,
Znak: 0114-KDIP2-3.4010.281.2017.1.PS.

Organ podatkowy uznał stanowisko podatnika za prawidłowe i odstąpił od uzasadnienia prawnego swej oceny.

2. Objasnienia podatkowe z 20 stycznia 2022 r. na temat obowiązujących w 2022 r. zasad poboru i przekazywania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy

W związku ze zmianami legislacyjnymi wprowadzonymi w ramach tzw. „Polskiego Ładu”, a obowiązującymi od dnia 1 stycznia 2022 r. powstały liczne wątpliwości dotyczące zasad poboru i przekazywania zaliczek na podatek dochodowy przez płatników.

W konsekwencji Ministerstwo Finansów wydało objaśnienia podatkowe w związku z wydaniem rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 stycznia 2022 r. w sprawie przedłużenia terminów poboru i przekazania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (Dz. U. poz. 28).

Źródło:

<https://www.gov.pl/web/finanse/objasnienia-podatkowe-z-20-stycznia-2022-r-na-temat-obowiazujacych-w-2022-r-zasad-poboru-i-przekazywania-przez-niektorych-platek-zaliczek-na-podatek-dochodowy>

3. Zmiany legislacyjne

Wraz z dniem 1 lutego 2022 r. wprowadzono rozwiązania legislacyjne w ramach tzw. Tarczy Antyinflacyjnej 2.0. Wprowadzone rozwiązania mają charakter temporalny i obowiązują od 1 lutego 2022 r. do 31 lipca 2022 r., a jej zasadnicze założenia dotyczą zmiany stawek podatku od towarów i usług na poszczególne towary.

Wśród tych towarów są:

- żywność (opodatkowana dotychczas 5%) - 0%
- gaz ziemny - 0%
- paliwa silnikowe (olej napędowy, biokomponenty stanowiące samoistne paliwa, benzynę silnikową, LPG) - 8%
- prąd - 5%
- ogrzewanie - 5%
- nawozy, środki ochrony roślin, ziemię ogrodniczą oraz inne środki w zakresie produkcji rolniczej - 0%

Tarcza antyinflacyjna 2.0. ma obowiązywać przez 6 miesięcy.